

Wykaz publikacji pracowników Katedry Analizy Systemowej i Finansów
List of publications of the Department of Systems Analysis and Finance

prof. nadzw. dr hab. Karmowska Grażyna

Rok 2014

1.	<p>Karmowska G., Marciak M.: The impact of the EU accession of Central and Eastern European countries on the living standards of citizens. Globalization and Statistics Tbilisi Gruzja. Department of Statistics at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University p. 224-233 (ISBN 978-9941-22-414-0)</p> <p>Karmowska G., Marciak M.: Wpływ akcesji krajów Europy śródziemnomorskiej do Unii Europejskiej na poziom życia ich mieszkańców. Globalization and Statistics Tbilisi Gruzja. Department of Statistics at Ivane Javakhishvili Tbilisi State University s. 224-233 (ISBN 978-9941-22-414-0)</p> <p>streszczenie: W opracowaniu przedstawiono poziom życia ludności w krajach Unii Europejskiej (UE-25) oraz jego przestrzenne zróżnicowanie zobrazowane za pomocą wskaźników syntetycznych uzyskanych w wyniku zastosowania metody taksonomicznej. Ustalono ranking krajów UE w oparciu o indeks rozwoju społecznego (HDI) w latach 2005 i 2012. Wynika z niego poprawa poziomu życia ludności w badanych krajach. Dla odpowiedzi na pytanie: czy wejście nowych krajów Europy Śródziemnomorskiej do Unii Europejskiej w roku 2004 przyczyniło się do poprawy warunków życia ich mieszkańców, przeprowadzono analizę wielowymiarową dla danych za 2005 rok i 2012 rok i porównano otrzymane wyniki grupowania. Pierwotnie (w roku 2005) nowe państwa członkowskie tworzyły odrębne grupy (za wyjątkiem Czech) Analogicznie rzecz się miała z silnymi ekonomicznie państwami „starej” Unii, z tym, że dwa państwa (Niemcy i Luksemburg) wyraźnie odbiegają od pozostałych państw. W 2012 roku sytuacja uległa zmianie. Nastąpił podział w obrębie nowych państw członkowskich na 3 oddzielne skupienia, a kraje „starej” Unii podzieliły się na dwie grupy, z których jedna skupiła państwa najbardziej dotknięte kryzysem a w drugiej znalazły się wszystkie pozostałe państwa. Można stwierdzić, że w ciągu 7 lat występował nierównomierny rozwój poziomu życia mieszkańców krajów Europy CE.</p> <p>summary: The paper examines the standard of living and spatial variation in the living standards across European Union member states (EU-25), illustrated by synthetic indicators resulting from taxonomic analysis. A ranking of EU countries, created on the basis of human development index (HDI) for the years 2005 and 2012, indicated improvement in the living standards in the subject countries. In an attempt to answer the question whether accession of ‘new’ Central and Eastern European (CEE) countries to the EU in 2004 translated into enhanced life quality of their inhabitants, the authors conducted a multidimensional analysis of data for 2005 and 2012 and subsequently, compared the results of the clustering. Initially, that is until 2005, the new member states formed separate groups (except for the Czech Republic). Likewise, the same applied to the economically well-off states of the ‘old’ Union, with the exception of two members (Germany and Luxembourg) which plainly stand out from the rest. In 2012 the situation changed. ‘New’ member states split into 3 separate groups, whereas the ‘old’ EU members fell into 2 groups, with one of them grouping the states most affected by the crisis, and the other grouping all the remaining states. The analysis conducted allows the authors to conclude that over the seven-year study period improvement in the living standards of inhabitants of CEE countries was definitely uneven.</p>
2.	<p>słowa kluczowe: poziom życia, metoda taksonomiczna, indeks rozwoju społecznego</p> <p>key words: standard of living, taxonomic analysis, human development index.</p> <p>Karmowska G., Marciak M.: Wielowymiarowa analiza porównawcza rozwoju regionalnego polski wschodniej i zachodniej. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 347 2014 , s. 215-227, (ISSN 1899-3192, ISBN 978-83-7695-351-9)</p> <p>Karmowska G., Marciak M.: Multidimensional comparative analysis of regional development of west and east Poland. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 347 2014 , s. 215-227, (ISSN 1899-3192, ISBN 978-83-7695-351-9)</p> <p>streszczenie: Celem artykułu jest zbadanie zjawisk ekonomiczno-społecznych zachodzących w wybranych regionach przygranicznych Polski w celu stwierdzenia czy występuje tam konwergencja i jak wpływa na zróżnicowanie przestrzenne rozwoju regionalnego. Obiektami badań były dwa makroregiony: region wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie) i region zachodni (województwa: zachodniopomorskie, wielkopolskie, lubuskie, opolskie i dolnośląskie). W pracy badawczej wykorzystano metody statystyki opisowej, analizę skupień i metodę aglomeracyjną oraz klasyczne metody wnioskowania. Analiza porównawcza rozwoju gospodarczego wybranych województw w latach 2005-2011 wykazała, że region zachodni</p>
2.	

znacznie wyprzedza region wschodni, mimo podobnego poziomu absorpcji funduszy unijnych. Z kolei analiza struktury zatrudnienia wykazała, że w gospodarkach obu regionów dominuje sektor usługowy. Sektor rolniczy odgrywa nadal ważną rolę w regionie wschodnim, w przeciwieństwie do regionu zachodniego, gdzie rozwija się sektor przemysłowy. Analiza skupień podregionów należących do badanych makroregionów (przeprowadzona dla danych za lata 2008 i 2012) wykazała, że na tych obszarach zachodzi proces konwergencji między regionami oraz wewnątrz nich. Lepiej rozwijają się obszary leżące blisko dużych aglomeracji, które stanowią bieguna wzrostu regionów

summary: The main goal of this paper is to study the economical and social effects coinciding at chosen border regions of Poland, in search of convergence and its influence on diversification at regional area development. The targets of the research were two macro regions: east region (voivodships: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie & warmińsko-mazurskie) and west region (voivodships: zachodniopomorskie, wielkopolskie, lubuskie, opolskie & dolnośląskie). In the research work were use the methods of descriptive statistics, focus analysis, agglomeration method and classic conclusion methods. Comparative analysis of regional development of chosen voivodships between 2005 and 2011 demonstrates that west region is way ahead of east region, despite similar level of EU funds absorption. In turn, professional activity analysis shows, that the services markets of both regions are close to country average. Agricultural sector is dominant in east region, on the contrary to the west region, where industrial sector is dominant. Focus analysis of the subregions adherent to examined macro regions (executed with data for 2008 and 2012) shows that the process of convergence of these regions, takes place between and inside of them. Better developing regions are those close to the agglomerations, which act as regional escalation poles. The main goal of this paper is to study the economical and social effects coinciding at chosen border regions of Poland, in search of convergence and its influence on diversification at regional area development. The targets of the research were two macro regions: east region (voivodships: lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie & warmińsko-mazurskie) and west region (voivodships: zachodniopomorskie, wielkopolskie, lubuskie, opolskie & dolnośląskie). In the research work were use the methods of descriptive statistics, focus analysis, agglomeration method and classic conclusion methods. Comparative analysis of regional development of chosen voivodships between 2005 and 2011 demonstrates that west region is way ahead of east region, despite similar level of EU funds absorption. In turn, professional activity analysis shows, that the services markets of both regions are close to country average. Agricultural sector is dominant in east region, on the contrary to the west region, where industrial sector is dominant. Focus analysis of the subregions adherent to examined macro regions (executed with data for 2008 and 2012) shows that the process of convergence of these regions, takes place between and inside of them. Better developing regions are those close to the agglomerations, which act as regional escalation poles.

słowa kluczowe: regiony peryferyjne, rozwój regionalny, struktura gospodarki, analiza wielowymiarowa.

key words: outskirts, regional development, economical structure, multidimensional analysis

Karmowska G., Marciniak M.: Zmiany strukturalne w rolnictwie duoregionu Pomorze. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu NR 360 2014, s. 227-235, (ISSN 1899-3192)

Karmowska G., Marciniak M.: The structural changes of the agriculture of the duoregion Pomeranian. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu NR 360 2014, s. 227-235, (ISSN 1899-3192)

streszczenie: celem badawczym było określenie tendencji i kierunków zmian strukturalnych rolnictwa duoregionu Pomorze (województwa: pomorskie i zachodniopomorskie). W badaniach zastosowano metody statystyki opisowej oraz analizę strukturalną. Obiekty badania były gospodarstwa rolne z tego regionu ujęte w bazie danych FADN oraz dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2005 i 2011. Badania obejmowały takie zagadnienia jak: tendencje i kierunki zmian gospodarstw różnych typów produkcji rolniczej, efektywność ekonomiczną działalności gospodarczej gospodarstw, z uwzględnieniem wpływu dopłat obszarowych. Na podstawie wyników badań stwierdzono, że ogólną tendencją jest rezygnacja gospodarstw typu mieszanego z prowadzenia hodowli zwierząt, przez co wzrasta udział gospodarstw zajmujących się uprawami polowymi. W porównaniu do 2004 roku znacznie poprawiła się rentowność gospodarstw rolnych duoregionu, a poziom tych zmian dla obu województw jest zbliżony, podobnie jak wielkość datacji unijnych na dopłaty obszarowe działalności rolniczej.

summary: research goal was determination of the tendency and of the directions of structural changes of the agriculture of the duoregion Pomeranian (consist of province: Pomeranian and Westpomeranian). The methods of descriptive statistics and structural analysis are applied in researches. The objects of researches were data from FADN database and data of Central Statistical Office for years 2005 and 2011. The research concerned such issues as: tendencies and directions of changes of agricultural farm, economic effectiveness of the business activity of the farms, including the income of extra charges. Based on research results they stated that a general trend is a resignation of agricultural farm of mixed type from the leadership of animal husbandry, by that grows up the participation of adjusted property on agriculture. In the comparison to 2004 year in fact was put straight profitability of farm property duoregion, but the level of these changes for both provinces is nearing, just as the size of financial aid intended to subsidies to the agricultural activity.

słowa kluczowe: rozwój regionalny, rolnictwo, duoregion Pomorze, analiza strukturalna.

key words: regional development, agriculture, duoregion Pomeranian, structural analysis.

3.

	<p>Karmowska G., Barczak A.: Odnawialne źródła energii – tendencja rozwojowa i prognoza produkcji energii elektrycznej, Studia Ekonomiczne i Regionalne/Economic and Regional Studies Volume 7, No 4, 2014, s. 54-64, (ISSN 2083-3725)</p> <p>Karmowska G., Barczak A.: Renewable energy sources – trend estimation and forecast of the production of electricity, Studia Ekonomiczne i Regionalne/Economic and Regional Studies Volume 7, No 4, 2014, s. 54-64, (ISSN 2083-3725)</p>
4.	<p>streszczenie: Wykorzystanie i rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) jest jednym z podstawowych kierunków Polityki Energetycznej Polski do 2030 roku. Przewiduje się, że technologie odnawialne będą stanowić w 2020 roku 25,4% całkowitej mocy wytwórczej. W strukturze produkcji z odnawialnych źródeł energii dominuje biomasa stała a biopaliwa i energia słoneczna stanowią ułamek procenta. Analiza dynamiki zmian zużycia energii wskazuje na ciągły wzrost zużycia energii elektrycznej oraz malejącą energochłonność PKB. Produkcja energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii rośnie dynamicznie (opisana przez postać wykładniczą linii trendu) a jej prognoza krótkoterminowa jest obarczona małym błędem predykcji, poniżej 15%.</p> <p>summary: The use and development of renewable energy sources is one the basic issues in the Poland's Energy Policy until 2030. It is planned that the renewable energy technologies should constitute 25,4% of the overall power capacity in 2020. Solid biomass dominates in the structure of the production of renewable energy, whereas biofuels and solar energy constitute a fraction of one percent. The analysis of the dynamics of changes in the consumption of energy indicates the constant use of electricity, and a decreasing energy intensities GDP. The promotion of electricity based on renewable energy is increasing dynamically (indicated by the exponential from of the trend line) and the short-term forecast has a small error of prediction – below 15%</p> <p>słowa kluczowe: odnawialne źródła energii, efektywność zużycia energii, prognozy produkcji energii key words: renewable energy sources, energy consumption efficiency, forecasts of the production of energy</p>
	<p>Karmowska G., Marciniak M.: Application of taxonomic methods to assess Poland's regional development, w: Mechanismus der Nachhaltigen Entwicklung des Wirtschafts Systems Formation Collective monographie Volume 2. Scintific Journal Economics and Finance. s. 85-91, (ISBN 978-3-00-047714-4)</p> <p>Karmowska G., Marciniak M.: Wykorzystanie metod taksonomicznych do oceny rozwoju regionalnego Polski, w: Mechanismus der Nachhaltigen Entwicklung des Wirtschafts Systems Formation Collective monographie Volume 2. Scintific Journal Economics and Finance. s. 85-91, (ISBN 978-3-00-047714-4)</p>
5.	<p>streszczenie: Celem opracowania jest ocena rozwoju regionalnego Polski na poziomie NUTS2 i ocena, czy występuje zjawisko konwergencja poziomów ich rozwoju. Do ogólnej oceny zróżnicowania rozwoju województw wykorzystano bezwzorową miarę agregacji. Do budowy wskaźników syntetycznych zastosowano metodę unitaryzacji zerowej. Skonstruowano wskaźniki syntetyczne rozwoju gospodarczego dla każdego z województw (NUTS2) i na ich podstawie zbudowano ranking województw dla lat 2007 i 2012. Ranking ten wykazał bardzo niewielkie zróżnicowanie pozycji województw w badanych latach i nie dał odpowiedzi na pytanie czy zachodzi proces konwergencji i jaki ma charakter. By na nie odpowiedzieć przeprowadzono analizę wielowymiarową grupując województwa za pomocą metody k-średnich na 5 grup. W obu badanych latach analizując cechy centroidów każdego skupienia, stwierdzono brak istotnych zmian w charakterystyce dwóch skupień grupujących 9 województw, natomiast skupienia jednoelementowe utworzyły te same dwa województwa. Przeprowadzone badania i analizy na podstawie wybranych zmiennych diagnostycznych nie potwierdziły występowania konwergencji warunkowej między województwami Polski.</p> <p>summary: The aim of this study is twofold: to evaluate Poland's regional development at NUTS 2 level and to prove the existence of convergence of economic growth among Polish provinces. To evaluate the variation in the development of provinces a non-model aggregation method was used. Zero unitarization method enabled the construction of synthetic indicators of economic development for each of the provinces (at NUTS 2) and based on those, ranking of provinces for the years 2007 and 2012 was created. The ranking showed very little variance over the research period and did not answer the question of whether convergence occurred and if so, of what nature. Therefore, to answer that question, the provinces were clustered into 5 groups and a multidimensional k-means analysis was conducted. Features of centroids of each cluster were analyzed for given years and it was ascertained that no significant changes in the characteristics of two clusters grouping 9 provinces could be noted. Noteworthy, it was observed that one-element clusters were formed by the same 2 provinces. The research conducted on the basis of selected diagnostic variables does not confirm the occurrence of conditional convergence among Polish provinces.</p> <p>słowa kluczowe: rozwój regionalny, metody taksonomiczne, Polska NUTS2 key words: regional development, taxonomic methods, Poland NUTS 2</p>
	Rok 2013
6.	<p>Karmowska G.: Application of AHP method in the evaluation of the development of districts in the West Pomeranian voivodeship. The International Conference Hradec Economic Days 2013 Economic Development and Management of Regions Hradec Kralove, February 19 and 20, 2013 Peer Reviewed Conference Proceedings Part III, s. 152-161 (ISBN 978-80-7435-251-5)</p> <p>Karmowska G.: Zastosowanie metody AHP do oceny rozwoju powiatów województwa zachodniopomorskiego. The International Conference Hradec Economic Days 2013 Economic Development and Management of Regions Hradec Kralove, February 19 and 20, 2013 Peer Reviewed Conference Proceedings Part III, s. 152-161 (ISBN 978-80-7435-251-5)</p> <p>streszczenie: Wyrównanie regionalnych dysproporcji rozwoju gospodarczego stanowi główny cel działań</p>

	<p>podejmowanych w ramach polityki regionalnej. W artykule przedstawiono ocenę rozwoju regionu z wykorzystaniem metody AHP. Przeprowadzona analiza pozwoliła porównać rozwój powiatów województwa zachodniopomorskiego wg 4 kryteriów i 12 subkryteriów ustalając ich rankingi w latach 2005 i 2011. Rozwój ich nie był równomierny, ponieważ 6 powiatów awansowało w rankingu a 7 pozostało na tym samym.</p> <p>summary: One of the main priorities of regional policy is the equalization of regional disproportions in economic development. This paper presents the evaluation of the region's development based on an analysis conducted using the AHP method. In the analysis a comparison of the development of West Pomeranian poviats according to 4 criteria and 12 subcriteria was carried out and a ranking for 2005 and 2011 was created. The poviats' development was not uniform as 6 of them advanced in the ranking and 7 remained in the same position.</p> <p>słowa kluczowe: rozwój regionalny, konwergencja regionów, zmienne diagnostyczne key words: regional development, regions convergence, diagnostic variables</p>
7.	<p>Karmowska G.: Gospodarstwa rolne regionu nadmorskiego – konwergencja czy dywergencja. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie, Ekonomika i organizacja gospodarki żywnościowej NR 101(2013), s. 95-105, (ISSN 2081-6979)</p> <p>Karmowska G.: Farms in the coastal region – convergence or divergence. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie, Ekonomika i organizacja gospodarki żywnościowej NR 101(2013), s. 95-105, (ISSN 2081-6979)</p> <p>streszczenie: Proces modernizacji rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej ma między innymi na celu utworzenie silnych ekonomicznie, konkurencyjnych gospodarstw rolnych. Celem opracowania jest weryfikacja tezy, że okres członkostwa Polski w Unii Europejskiej poprzez zmiany warunków działania rolnictwa wpłynął na zmniejszenie zróżnicowania między gospodarstwami rolnymi. Jako miarę zróżnicowania przyjęto przedziały ufności dla wartości oczekiwanej. Do oceny stopnia zróżnicowania rozwoju gospodarstw przyjęto wybrane mierniki: wielkość ekonomiczną gospodarstwa, wartość dodaną netto na osobę pełnozatrudnioną, wartości produkcji, dopłaty do działalności operacyjnej. Zmniejszył się udział gospodarstw powyżej 16 ESU, a wzrósł gospodarstw poniżej 8ESU. Wyniki badań gospodarstw według działalności rolniczej wskazały na zwiększenie się zróżnicowania, dywergencję między gospodarstwami w latach 2004-2010 wielkości ekonomicznej i wartości dodanej netto na osobę. Wartość produkcji wskazała na zmniejszenie się zróżnicowania, konwergencję dla typów działalności uprawy trwałe oraz zwierzęta ziarnożerne.</p> <p>summary: The process of modernization of agriculture under the Common Agricultural Policy has in view, among other things, the creation of economically stable and competitive farms. The aim of this paper is to verify the thesis that Poland's membership in the European Union, implying a change in agricultural conditions, has resulted in diminishing the differences between farms. As a measure of diversification, confidence intervals for expected values were adopted. To assess the degree of differentiation in the farms' development, the following criteria were applied: economic size of farms, net value added per a full-time employee, value of production, subsidies for operations. The number of farms over 16 ESU decreased, whilst the number of farms below the 8ESU increased. The research into farms, categorized by economic size, revealed increased diversity in terms of economic size and net value added per person. The production value showed decreased diversification of such agricultural activities as permanent crops and grain-fed animals.</p> <p>słowa kluczowe: gospodarstwa rolne regionu nadmorskiego, zróżnicowanie rozwoju, przedziały ufności key words: farms in the coastal region, diversity of development, intervals for expected values</p>
8.	<p>Karmowska G.: Dywergencja czy konwergencja. Studium duoregionu Pomorze. Wydawnictwo ZUT 2013 (ISBN 978-83-7663-123-3)</p> <p>Karmowska G.: Divergence or convergence a study on Pomeranian duo-region. Wydawnictwo ZUT 2013 (ISBN 978-83-7663-123-3)</p> <p>streszczenie: Procesy zachodzące we współczesnej gospodarce i życiu społecznym oraz uwarunkowania polityczne sprawiają, że coraz większe znaczenie w rozwoju społeczno-ekonomicznym państw mają regiony. Region, zazwyczaj definiowany, jako obszar kraju wyróżniający się charakterystycznymi cechami geograficznymi, kulturalnymi i fizycznymi, zaczyna być coraz częściej traktowany jako przestrzeń ekonomiczna, która wyróżnia się określona konkurencyjnością. Do właściwego i możliwie dokładnego zobrazowania zjawiska rozwoju regionalnego oraz zaproponowania sposobów podnoszenia jego poziomu niezbędne jest zidentyfikowanie jego determinant. Jako determinanty rozwoju regionów rozumie się czynniki i uwarunkowania faktyczne i w istotny sposób wpływające na stan i zmiany poziomu rozwoju regionów. Celem publikacji jest zdiagnozowanie najważniejszych czynników rozwoju w różnych wymiarach czasowo-przestrzennych, uogólnienie i wskazanie ich wpływu na rozwój w skali regionalnej oraz opisanie potencjału rozwoju dwóch województw nadmorskich Polski – zachodniopomorskiego i pomorskiego, zwanych duoregionem Pomorze. Specyficzny charakter tych województw, ich wzajemne powiązania społeczne, gospodarcze oraz przestrzenne, a także duży potencjał rozwojowy pozwalają na wskazanie tego obszaru, jako szczególnego i ważnego makroregionu Polski. Pozwala to na prezentowanie i analizowanie potencjałów rozwojowych obydwu województw w kontekście znaczenia tego obszaru dla całego kraju. Dokonany w opracowaniu przegląd pokazuje nie tylko potencjały obu regionów, ale również pola, które mogą i powinny stać się podstawą ich współpracy i wspólnego rozwoju. Odpowiedzi na pytanie – czy między tymi regionami zachodzi konwergencja czy dywergencja, tj. wyrównanie czy zróżnicowanie poziomów rozwoju – starano się udzielić na trzech poziomach: 1. województwa; 2. obszarów wiejskich; 3. gospodarstw rolnych. Do wskazania najważniejszych wymiarów zróżnicowań wykorzystano następujące dane ilustrujące różne sfery: gospodarka – PKB na mieszkańca, PKB jako procent średniej krajowej; demografia – zmiana liczby ludności, przyrost naturalny, saldo migracji; struktura gospodarcza – zmiana udziału rolnictwa, przemysłu i usług; rynek pracy – zmiana liczby pracujących na 100 mieszkańców, zmiana wskaźnika aktywności zawodowej i stopy bezrobocia. W opracowaniu wykorzystano metodę benchmarkingu, czyli sposób, który pozwala ustalić nowe fakty na podstawie porównań. Do analizy danych stosowano różne metody ilościowe, a przede wszystkim metody statystyczne. Z grupy metod statystycznych wykorzystano statystykę opisową oraz metody regresji liniowej. W określaniu dynamiki</p>

zjawisk posłużono się trendami liniowymi, średnią geometryczną i indeksami łańcuchowymi, natomiast tempo zmian wyznaczano na podstawie uzyskanych współczynników regresji. Kierunki rozwoju poszczególnych gospodarek zbadano za pomocą wskaźnika specjalizacji Florence'a. Do celów klasyfikacyjnych analizowanych obiektów i zjawisk zastosowano metody analizy wielowymiarowej, a w szczególności opisaną przez Kukule (2000) metodę unitaryzacji zerowanej, w której do grupowania obiektów wykorzystuje się miary statystyczne (odchylenie standardowe i średnią) wskaźników syntetycznych utworzonych ze zmiennych poddanych procesowi unitaryzacji. Do celów klasyfikacyjnych analizowanych obiektów i zjawisk zastosowano metody analizy wielowymiarowej, a w szczególności opisaną przez Kukule (2000) metodę unitaryzacji zerowanej, w której do grupowania obiektów wykorzystuje się miary statystyczne (odchylenie standardowe i średnią) wskaźników syntetycznych utworzonych ze zmiennych poddanych procesowi unitaryzacji.

summary: Processes which take place in the contemporary economy and social life as well as the political conditions have it that regions have more and more importance in the social and economic development of states. A region, generally defined as an area of a state, distinguished by characteristic geographic, cultural and physical features, starts to be more and more frequently treated as an economic space which is distinguished by specific competitiveness. To picture properly and fairly accurately the phenomenon of regional development and to suggest manners of raising its level, it is necessary to identify its determinants. Determinants for a region's development are understood as factors and conditions-in-fact which have a crucial impact on the status and changes in the level of regional development. The purpose of this paper is to diagnose the most significant development factors in various temporal and spatial dimensions, to find similar points and indicate their impact on the development in the regional scale and to describe the development potential of two seaside areas of Poland - the West Pomeranian Province and the Pomeranian Province, also referred to as the Pomeranian duo-region. The specific nature of these provinces, their mutual social, economic and spatial relations, and also their big development potential allow to indicate this area as a particular and important macro-region of Poland. This allows to present and analyse the development potential of both the provinces from the point of view of their importance for the whole country. The overview carried out in the paper shows not only the potential of both regions, but also fields which may and shall become a basis for their cooperation and mutual development. Answers to the question - whether between the two regions, there occurs divergence or convergence, i.e. equalization or differentiation of development levels - was sought on three levels: 1. the province, 2. the rural areas, 3. the agricultural farms. To indicate the most important dimensions of differentiation, the following data, picturing various fields were used: economy - GNP per capita, GNP as the per cent of the national mean; demographics - a change in the number of population, birth rate, balance of migration; economic structure - a change in the share of agriculture, industry and services; labour market - a change in the number of those employed per a 100 inhabitants, a change in the index of professional activity and unemployment rate. In the paper, the benchmarking method was applied, or else that which allows to establish new facts based on comparisons. Various quantitative methods were used for the analysis of data, and primarily the statistical methods. From the statistical methods group, the descriptive statistics and the method of linear regression were used. To determine the dynamics of the phenomena, straight line trends were applied, with the geometrical mean and chain index, however, the rate of changes was determined based on the regression coefficients. The development directions of individual economies were examined with the help of Florence's specialisation index. For the purposes of the analysed objects and phenomena classification, the method of multi-dimensional analysis was applied, and in particular, the method of zero unitarisation described by Kukula (2000), in which statistical measures (standard deviation and the mean) of synthetic indices created from variables, that were subject to the process of unitarisation are used to group the objects. The purpose of this paper shall be achieved when in consequence of the discussion, activities shall be undertaken to ensure convergence-in-fact and a full utilisation of the potential lying in the Pomeranian duo-region by drawing up a mutual strategy for the West Pomeranian and Pomeranian Provinces.

słowa kluczowe: duoregion Pomorze, rozwój regionalny,

key words: Pomeranian duo-region, development,

Karmowska G., Marciniak M.: Wielowymiarowa analiza rozwoju gospodarki przestrzennej na obszarach wiejskich Pomorza Zachodniego. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu Tom XV Zeszyt 4/2013, s. 196-201, (ISSN 1508-3535)

Karmowska G., Marciniak M.: Multidimensional comparative analysis of development of the spatial economy on the rural areas of West Pomeranian. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu Tom XV Zeszyt 4/2013, s. 196-201, (ISSN 1508-3535)

streszczenie: celem głównym artykułu było zbadanie zróżnicowania obszarów wiejskich Pomorza Zachodniego pod względem rozwoju gospodarki przestrzennej. W pracy badawczej wykorzystane zostały dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego oraz krajowe strategie rozwoju kraju. Badania przeprowadzono, stosując wybrane metody statystyczne takie jak: metoda agregacji z unitaryzacją zerowaną oraz analiza skupień metodą k-srednich. Na podstawie otrzymanego wskaźnika syntetycznego poziomu rozwoju stwierdzono, że występuje znaczne zróżnicowanie powiatów, ale brak koncentracji geograficznej tych zjawisk. Analiza skupień wykazała brak istotnych zmian w poszczególnych elementach gospodarki przestrzennej dla prawie wszystkich powiatów (z wyjątkiem białogardzkiego), co świadczy o istnieniu względnie stałej struktury zróżnicowania regionu.

summary: the main aim of the paper was research the differentiation of rural areas the West Pomeranian from the point of view of development of spatial economy. In the research work are used statistical data of the Central Statistical Office and national strategies of the country development. The basic objects of the comparative multidimensional analysis are districts of the West Pomeranian province. The research are carried out applying selected methods statistic such as: the aggregate method with zero unitarisation and the cluster analysis with the k-mean method. Based on received the synthetic index of development level they stated that considerable diversifying districts, but the lack of concentration

	<p>were appearing geographical of these phenomena. The cluster analysis showed the lack of substantial changes in particular elements of the spatial development for almost all districts (with the exception Białogard) what is attesting to existing comparatively of permanent structure of diversifying the region</p> <p>słowa kluczowe: gospodarka przestrzenna, obszary wiejskie, wielowymiarowa analiza porównawcza, Pomorze Zachodnie key words: spatial economy, rural areas, comparative multidimensional analysis, West Pomeranian.</p>
10.	<p>Karmowska G., Bilyj K., Mazur K.: The development of the Rewal and Bogdaniec communes – a comparative study. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu NR 282. Local Economy in Theory and Practice Planning and Evaluation Aspects, s. 48-57, (ISSN 1899-3192)</p> <p>Karmowska G., Bilyj K., Mazur K.: Rozwój gminy Rewal i Bogdaniec – analiza porównawcza. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu NR 282. Local Economy in Theory and Practice Planning and Evaluation Aspects, s. 48-57, (ISSN 1899-3192)</p> <p>streszczenie: Celem badań była ocena poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego dwóch gmin leżących w województwie lubuskim i zachodniopomorskim, oraz próba identyfikacji i pomiaru czynników rozwoju społeczno-gospodarczego. Przedstawiono zmiany zachodzące w gminach i ich budżetach na przestrzeni lat 2002-2010. Do analizy zastosowano metody statystyczne i ekonometryczne. Do identyfikacji i pomiaru rozwoju społeczno-gospodarczego badanych gmin wykorzystano cechy diagnostyczne dotyczące: sytuacji demograficznej, aktywności społeczno-gospodarczej, kondycji finansowej gmin. Skonstruowano syntetyczne mierniki rozwoju społecznego i gospodarczego dla obu gmin.</p> <p>summary: The purpose of this research was to evaluate the socio-economic development of two communes located in the Lubuskie and West Pomerania provinces, as well as to identify and measure the socio-economic development factors. Changes taking place in the communes and affecting their budgets within the period 2002-2010 were analyzed. For the analysis of data collected statistical and econometrical methods were applied. Diagnostic features concerning demographical situation, socio-economic activity and financial standing of the communes were applied to identify and measure socio-economic development. Synthetic indicators of social and economic development for both communes were calculated.</p> <p>słowa kluczowe: rozwój społeczno-gospodarczy, cechy diagnostyczne, syntetyczne mierniki rozwoju key words: social and economic development, diagnostics features, synthetic development indicators</p>
11.	<p>Karmowska G., Wasiak I.: Elementy systemu kontroli zarządczej i controllingu finansowego w procesie zarządzania przedsiębiorstwem. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 289/2013, Rachunkowość a controlling, (ISSN 1899-3192)</p> <p>Karmowska G., Wasiak I.: Components of management control and financial control systems in the enterprise management process. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 289/2013, Rachunkowość a controlling, (ISSN 1899-3192)</p> <p>streszczenie: W dobie globalizacji i gospodarki rynkowej przedsiębiorstwa muszą funkcjonować w środowisku niezwykle silnej konkurencji i nowych technologii, co wymaga skutecznego i elastycznego sposobu zarządzania. Jednocześnie muszą dostosowywać się do dynamicznie zmieniających się sytuacji. Celem wiodącym przedsiębiorstwa jest maksymalizacja jego wartości przy równoczesnej redukcji kosztów. Systemy kontroli zarządczej oraz controllingu umożliwiają definiowanie wydatków zbędnych i ich eliminowanie oraz pełną rolę narzędzia pomocnego w działańach strategii długoterminowej. Nie ograniczają się do wskazania nieprawidłowości i wydania zaleceń prowadzących do ich usunięcia. Ich zadaniem nadzorującym jest usprawnienie działalności firmy i pełnienie funkcji doradczej, inicjującej zmiany procedur i struktur, które umożliwiają realizację wytyczonych celów</p> <p>summary: In the era of globalization and market economy, enterprises have to operate in an environment of extremely tough competition and new technologies. This requires from them to use efficient and flexible management methods and to adapt to the dynamically changing circumstances. The main objective of an enterprise is to maximize its value while reducing costs. Management and financial control systems enable the identification and elimination of unnecessary expenses and serve as helpful tools in taking actions under a long-term strategy. They can be used not only to detect irregularities and make recommendations leading to their removal. The overriding aim of such systems is to make an enterprise more efficient and to support initiation of changes in existing procedures and structures in order to enable the implementation of set objectives.</p> <p>słowa kluczowe: decyzje strategiczne, zarządzanie i kontrola, sprawozdawczość, controlling, audyt wewnętrzny key words: strategic decisions, management and control, reporting, controlling, internal audit</p>
12.	<p style="text-align: center;">Rok 2012</p> <p>Karmowska G.: Innovative economy in the Pomeranian region of Poland. SMEs' Management in the 21st Century: Challenges and Solutions: monograph Ed. Csaba Bálint Illés Częstochowa: WWZPCz, 2012, s. 409-422 (ISBN 978-83-63500-16-0)</p> <p>Karmowska G.: Przedsiębiorstwa innowacyjne w regionie pomorskim polski. SMEs' Management in the 21st Century: Challenges and Solutions: monograph Ed. Csaba Bálint Illés Częstochowa: WWZPCz, 2012, s. 409-422, (ISBN 978-83-63500-16-0)</p> <p>streszczenie: Działalność badawczo-rozwojowa (B+R) obejmuje badania podstawowe i stosowane oraz prace rozwojowe. Jednostki rozwojowe to przedmioty gospodarcze, które obok swojej podstawowej działalności, posiadają na ogół własne zaplecze badawczo-rozwojowe, prowadzą działalność B+R głównie o charakterze prac rozwojowych.</p>

	<p>Celem opracowania jest przedstawienie rozwoju działalności badawczo-rozwojowej (B+R) w Regionie Pomorskim Polski (obejmującym województwa: zachodniopomorskie i pomorskie) w latach 2004–2010. Analizowano zatrudnienie, nakłady oraz przychody w jednostkach związanych z działalnością B+R. Zatrudnienie w działalności badawczej i rozwojowej obejmuje pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy. Nakłady na działalność B+R uwzględniają kategorie nakładów, strukturę źródeł oraz zakres innowacji produktowych i procesowych w przemyśle. Przychody związane są ze sprzedażą produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych. Uzyskane wyniki przedstawiono na tle danych dla Polski. W analizie wykorzystano metody statystyczne i ekonomiczne dla przedstawienia dynamiki zmian oraz powiązań między cechami wpływającymi na rozwój działalności badawczo-rozwojowej w badanym regionie.</p> <p>summary: Research and experimental development activity (R&D) comprises basic research, applied research and experimental development. R&D entities are defined as economic entities which, along with their primary activity, have their own R&D facility and conduct R&D activity, mostly in the area of experimental development. The purpose of this study is to present the progress in research and development activities in the Pomeranian region (comprising two provinces: West-Pomerania and Pomerania) in the years 2004-2010. Employment rate, expenditure and revenue in entities involved in research and development were considered. Employment in R&D activities refers to employees directly engaged in R&D and dedicating at least 10% of their nominal work time to R&D work. Expenditure on R&D includes types of expenditure, structure of resources, as well as the scope of industrial product and process innovation. The revenue considered is the revenue generated from the sales of new or significantly improved industrial products. Findings have been presented against data for the whole country. Statistical and econometric methods were used in the study to present the dynamics of change and interconnections between the factors affecting the progress in R&D activities in the region analyzed.</p> <p>słowa kluczowe: działalność B+R, innowacyjność, przedsiębiorstwa innowacyjne, zatrudnienie w sektorze B+R key words: R&D activity, innovation, innovative enterprises, employment in the R&D sector</p>
13.	<p>Karmowska G.: Porównanie rozwoju subregionów województwa zachodniopomorskiego w latach 1999-2008. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu = Research Papers of Wrocław University of Economics 2012, nr 244, s.530-541, Tyt. zesz.: Problemy rozwoju regionalnego (ISSN 1899-3192)</p> <p>Karmowska G.: Comparison of development subregions of the West-Pomerania voivodship in 1999-2007. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu = Research Papers of Wrocław University of Economics 2012, nr 244, s.530-541 Tyt. zesz.: Problemy rozwoju regionalnego (ISSN 1899-3192)</p> <p>streszczenie: Obiektem badań jest region zachodniopomorski oraz jego podregiony szczeciński i koszaliński, w latach 1999–2008. Średni udział Regionu Zachodniopomorskiego w tworzeniu PKB kraju wynosił 4,31%. Większy udział, ponad dwukrotnie, w tworzeniu PKB ma podregion szczeciński. Analiza czynników ekonomicznych, demograficznych i infrastrukturalnych wskazuje, że negatywne tendencje uległy osłabieniu. W niektórych sferach poziom rozwoju podregionów wyrównał się, jednakże w większości nadal przoduje podregion szczeciński. Analiza czynników ekonomicznych wskazuje na podregion szczeciński jako region bogatszy.</p> <p>summary: The researched subject is West-Pomerania region and its subregions szczeciński and koszaliński, 1999-2008 period. Average share of West-Pomerania region in creation of country's GDP accounted for 4.31%. Bigger share, almost twice the amount, in making the GDP had subregion szczeciński. Analysis of economical, vital and infrastructural factors points, that negative tendencies as weakened. In some spheres the level on subregions development has equalized, however in majority the szczeciński subregion is the leader. Analysis of economical factors points the szczeciński subregion as the better-off.</p> <p>słowa kluczowe: region, podregiony, czynniki rozwoju key words: region, subregion, development factors</p>
14.	<p>Karmowska G.: Rozwój gospodarki komunalnej w województwie zachodniopomorskim w latach 2002-2010. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu T. 14, z. 8 (2012), s. 44-49 (ISSN 1508-3535)</p> <p>Karmowska G.: Development of the municipal economy in the West Pomeranian province in years 2002-2010. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu T. 14, z. 8 (2012), S. 44-49 (ISSN 1508-3535)</p> <p>streszczenie: Celem gospodarki komunalnej jest zaspokajanie potrzeb materialno-bytowych ludności. Służy temu m.in. infrastruktura techniczna. Przeprowadzono analizę na poziomie województwa oraz z podziałem na powiaty. Ze względu na dostępność danych bardziej szczegółowej analizy dokonano na poziomie województwa. Większość zmian opisano przy pomocy funkcji trendu. Ciekawym zjawiskiem jest zmniejszanie się zużycia wody przez gospodarstwa domowe. Na poziomie powiatów jest wyrównany poziom zużycia energii elektrycznej, natomiast zużycie wody przez gospodarstwa domowe różnicuje najbardziej powiaty.</p> <p>summary: The goal of the municipal economy is to meet the material and living needs of the population. Technical infrastructure serves this. Analysis was performed on the province and district level. More detailed analysis was performed on the province level due to the availability of data. Majority of changes were described with the use of trend function. An interesting phenomenon was the reduction of water consumption in the households. On the district level there is an aligned level of electrical energy consumption, but the water consumption differentiates them.</p> <p>słowa kluczowe: gospodarka komunalna, dynamika, gospodarstwo domowe key words: municipal economy, dynamics, household</p>
15.	<p>Karmowska G., Wasiak I.: Funkcje rachunkowości zarządczej i controllingu w procesie zarządzania firmą. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu red. nauk.: Edward Nowak, Maria Nieplowicz Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2012 s. 510-525 Rachunkowość a controlling (ISBN 978-83-7695-241-3)</p>

	<p>Karmowska G., Wasiak I.: Controlling functions and accounting managerial in business management. Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu red. nauk.: Edward Nowak, Maria Nieplowicz Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2012 s. 510-525 Rachunkowość a controlling (ISBN 978-83-7695-241-3)</p> <p>streszczenie: Duży wpływ samodzielność przedsiębiorstw, ich rozwój i warunki funkcjonowania, ma gospodarka rynkowa. Na potrzeby zarządzania przedsiębiorstwem konieczne jest powstawanie nowych źródeł pozyskiwania informacji takich jak rachunkowość zarządcza czy controlling. Dane dostarczane menadżerom muszą być poddane szczegółowej analizie, zawierać informacje historyczne jak również bieżące, możliwie najdokładniej przedstawiać badany obszar i wykazywać się niskim progitem odchylenia od trendu. Podstawową funkcją rachunkowości zarządczej jest jej orientacja na sprawy dotyczące przyszłych zjawisk w firmie. Controlling pozwala na uzyskanie spójnego obrazu realizacji lub wykonania przez przedsiębiorstwo zadań opisanych przez wcześniejsze plany strategiczne. Jest narzędziem pracy dla wszystkich menedżerów. Ma za zadanie wyszukanie i wskazanie najsłabszego ogniska w łańcuchu powiązań gospodarczych, które w przypadku zakłócenia porządku mogłyby ulec osłabieniu lub przerwaniu.</p> <p>summary: Market economy has a huge impact on enterprises independence, their development and environment conditions. For the purpose of the enterprise management it is necessary to obtain new sources of information such as management accounting and controlling. Data provided to managers must be carefully analyzed, it has to contain historical information as well as current, as closely as possible present the desired area and have a low threshold for the deviation from the trend. Primary function of management accountings its focus on issues concerning the future developments in the company. Controlling allows to obtain the coherent picture of the implementation or execution of the tasks described by the company by earlier strategic plans. It is a work tool for all managers. Its task is to find and identify the weakest link in the chain of economic ties, which in the case of disturbances could be reduced or discontinued.</p> <p>słowa kluczowe: decyzje strategiczne, kontrola, sprawozdawczość, rachunek kosztów</p> <p>key words: strategic decisions, control, reporting, outlay calculation</p>
	Rok 2011
	<p>Karmowska G.: Comparative analysis of socio-economical development of Northern regions of Poland. Analele Universitatii Bucuresti Seria Stiinte Economice si Administrative [Dokument elektroniczny] Vol. 5, 2011, s. 29-50 (ISSN 1842-9327)</p> <p>Karmowska G.: Analiza porównawcza rozwoju społeczno-gospodarczego województw regionu północnego Polski. Analele Universitatii Bucuresti Seria Stiinte Economice si Administrative [Dokument elektroniczny] Vol. 5, 2011, s. 29-50 (ISSN 1842-9327)</p> <p>streszczenie: Rozwój regionalny jest kategorią wielowymiarową, stąd jego kompleksowa identyfikacja jest zagadnieniem skomplikowanym i wielce złożonym. Ocena zróżnicowania między- i wewnętrzregionalnego jest pochodną obszarów rozwoju regionalnego. Przestrzenne zróżnicowanie rozwoju ma wiele źródeł ekonomicznych, politycznych i kulturowych. Badaniami objęto dwa województwa leżące na północnym zachodzie (zachodniopomorskie) i północnym wschodzie (warmińsko-mazurskie) Polski. W tym celu wykorzystano wybrane mierniki rozwoju gospodarczego. Dokonano porównania ich wartości. Udział PKB województw w PKB Polski w roku 2002 był na poziomie 4,51% w zachodniopomorskim i 2,95% w warmińsko-mazurskim. W roku 2005 udziałły te spadły w zachodniopomorskim do 4,12%, a w warmińsko-mazurskim do 2,86% i utrzymują się na tym poziomie w roku 2008. Przyjmując PKB jako miernik zamożności regionu można przyjąć że zachodniopomorskie jest zamożniejsze niż w warmińsko-mazurskie. Dotychczasowe bezpośrednie porównania poszczególnych mierników rozwoju regionalnego wskazywały przewagę województwa zachodniopomorskiego. Generalnie jednak nie można jednoznacznie stwierdzić, które z województw rozwija się szybciej, które ma większy potencjał. Jedną z mier, ujmującą łącznie powyższe mierniki, jest syntetyczny wskaźnik poziomu rozwoju regionu. Dla porównania poziomu rozwoju obu województw wykorzystano metodę Perkala, która pozwala porównać poszczególne mierniki i otrzymać jeden syntetyczny wskaźnik. Uzyskane wartości były zbliżone do zera. To oznacza, że obie prowincje należą do regionów średnio rozwinięte, a w okresie 2002-2008 pozostawały na tym samym poziomie średnim.</p> <p>summary: Spatial diversification of the development becomes the basic problem of the contemporary economy. Regional development is a multidimensional category, hence its composite identification is a complex and multiple question. The evaluation of the inter- and intra-regional diversification derives from the spheres of the regional development. The spatial diversification of the development has a number of economical, political and cultural sources. The study comprised two provinces located in the north-west (West Pomerania) and the north-east (Ermland-Masuria) of Poland. To achieve this goal, selected measures of the economical development were used. A comparison of their values was accomplished. The participation of the GDP of the provinces in the GDP of Poland in 2002 amounted to 4.51% in West Pomerania and 2.95% in Ermland-Masuria. In 2005 the shares dropped in West Pomerania to 4.12%, and in Ermland-Masuria to 2.86% and remained at that level in 2008. Assuming the GDP as a measure of the wealth of the region, West Pomerania can be considered wealthier than Ermland-Masuria. The analyzed provinces achieved significantly even values of the Florence specialization indexes, above the unit by the majority. The direct comparisons of the particular measures of the regional development have so far indicated the supremacy of West Pomerania. One of the measures comprising jointly the above measures is the Perkal synthetic index of the level of the regional development. The obtained values were close to zero. This denotes that both provinces belong to medium developed regions and within the period 2002-2008 they remained at the same medium level.</p> <p>słowa kluczowe: analiza porównawcza, rozwój regionalny, zmienna syntetyczna, regionalne zróżnicowanie</p> <p>key words: comparative analysis, regions development, synthetic index, regional differentiation</p>
16.	<p>Karmowska G., Barowicz P.: Development of small land medium enterprises in Poland. Economics of Agriculture and Environmental Sciences in the Context of Globalization and Regional Challenge. Conference</p>
17.	<p>Karmowska G., Barowicz P.: Development of small land medium enterprises in Poland. Economics of Agriculture and Environmental Sciences in the Context of Globalization and Regional Challenge. Conference</p>

	<p>Proceedings Kyiv, Ukraine: "CP Kjmprint", 2011 S. 213-223 (ISBN 978-966-97188-3-9)</p> <p>Karmowska G., Barowicz P.: Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce. Economics of Agriculture and Environmental Sciences in the Context of Globalization and Regional Challenge. Conference Proceedings Kyiv, Ukraine: "CP Kjmprint", 2011 S. 213-223 (ISBN 978-966-97188-3-9)</p>
	<p>streszczenie: Małe i średnie przedsiębiorstwa to jeden z wiodących sektorów gospodarki, w dużym stopniu wpływającym na wzrost gospodarczy oraz poziom zatrudnienia. Jedną z podstawowych barier na drodze rozwoju i umacniania pozycji rynkowej przedsiębiorstw z sektora MŚP są ograniczenia kapitałowe. Sektor MŚP w dużej mierze finansuje inwestycje środkami pochodząymi ze środków własnych. Liczba pracujących w przedsiębiorstwach sektora MŚP z roku na rok rośnie. Rośnie również ich wkład w tworzenie produktu krajowego brutto (w badanym okresie rósł średnio rocznie o około 0,6 punktu procentowego).</p>
	<p>summary: Small and medium enterprises constitute the leading sector of the economy influencing significantly the economical increase and the employment rate. One of the basic obstacles in the development and strengthening of the market position of the enterprises from the SME sector is the abridgements of the capital. To a large extent, the SME sector finances the investments from their own resources. The number of employees in the enterprises of the SME sector is constantly growing. Also their input in the creation of the gross national product (in the studied period it grew by about 0.6 % in the yearly average).</p>
	<p>słowa kluczowe: małe i średnie przedsiębiorstwa, finansowanie MŚP</p>
	<p>key words: small and medium enterprises, financing of SMEs</p>
18.	<p>Karmowska G.: Badanie i pomiar rozwoju regionalnego na przykładzie województwa zachodniopomorskiego. Roczniki Nauk Rolniczych. Seria G - Ekonomika Rolnictwa T. 98, z. 2 (2011), s. 85-93 (ISSN 0080-3715)</p> <p>Karmowska G.: Research and the measurement of regional development on the example of West Pomeranian province. Roczniki Nauk Rolniczych. Seria G - Ekonomika Rolnictwa T. 98, z. 2 (2011), s. 85-93 (ISSN 0080-3715)</p>
18.	<p>streszczenie: Jednym z podstawowych zagadnień związanych z badaniami regionów jest określenie czynników ich rozwoju oraz wykorzystane ich w dalszych analizach. Mierniki syntetyczne dają pierwszą przybliżoną ocenę rozwoju regionu, natomiast mierniki szczegółowe pozwalają na pogłębioną ocenę badanego problemu. O stanie aktywności gospodarczej i poziomie przedsiębiorczości świadczy liczba przedsiębiorstw gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON. Współczynniki lokalizacji pozwalają określić poziom specjalizacji regionalnej oraz funkcję dominującą województw oraz regionu. O stanie aktywności gospodarczej i poziomie przedsiębiorczości świadczy liczba przedsiębiorstw gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON.</p>
18.	<p>summary: One of the main issue with regions research is to state theirs development factors and using then In further analysis. Synthetic measures gives first ball park figure rating of regions development while particular measures let us rate the problem deeper. Gaining common benchmark for each unit of territorial setup, based on accepted system of economical gauges, let us treat all models equal. On the state of economic activities and the level of enterprises testify the number of company national economies of registered in REGON. Rates let the location determine the level of the regional specialization and the dominating function of provinces and the region.</p>
18.	<p>słowa kluczowe: rozwój regionów, czynniki rozwoju, wskaźniki rozwoju</p>
18.	<p>key words: regions development, development factors, development indicators</p>
19.	<p>Karmowska G.: Obszary wiejskie województwa zachodniopomorskiego i małopolskiego. Analiza porównawcza dynamiki zmian w latach 2004-2008. Krakowskie Studia Małopolskie Nr 15, 2011, s. 226-241 (ISSN 1643-6911)</p> <p>Karmowska G.: Rural areas of the zachodniopomorskie and małopolskie regions. Comparative analysis of the dynamics of changes in the years 2004– 2008. Krakowskie Studia Małopolskie Nr 15, 2011, s. 226-241 (ISSN 1643-6911)</p>
19.	<p>streszczenie: Celem artykułu jest porównanie rozwoju dwóch województw, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich. Województwa te leżą na przeciwnieństwach krańcach Polski. Okres badawczy to rok 2004 i rok 2008. Do badań użyto podstawowych mierników rozwoju ekonomicznego, gospodarczego, społecznego i demograficznego. Podjęto próbę odpowiedzi na pytanie czy regiony te wymagają innych kierunków rozwoju i innych instrumentów jego pobudzania, czy okres czteroletni w UE zostało jednakowo przez te województwa wykorzystane. Przeprowadzone analizy nie dały jednoznacznych odpowiedzi na stawiane pytania. Są obszary, w których tempo zmian jest dla obu województw jednakowe (np. PKB per capita, przeciętne miesięczne wynagrodzenie w rolnictwie, strukturę wieku ludności), a też takie gdzie występują znaczne różnice raz ze wskazaniem województwa zachodniopomorskiego, innym razem województwa małopolskiego. By dać jednoznaczną odpowiedź, należałoby przeprowadzić bardziej szczegółowe badania i wykorzystać dodatkowo inne np. syntetyczne miary rozwoju.</p>
19.	<p>summary: The articles purpose is to compare the development of two regions, with the special Research period is between 2004 and 2008. During research were used basic measures of economical, social and demographical development. Attempt was taken to answer these questions, does this regions need different ways of development and instruments of activation? Does the four years period in UE was properly used by these areas? Conducted analysis didn't gave clear answers for the questions. There are areas where the rate of changes are similar for both regions (GDP, average monthly salary in agriculture, population age structure) but there are also great differences, some on the side of Zachodniopomorskie region and some on the side of Małopolskie. To give clear answers to these questions there should be conducted more specific studies and use other like synthetic measures of development.</p>
19.	<p>słowa kluczowe: mierniki rozwoju, obszary wiejskie</p>
19.	<p>key words: measures of development, rural areas</p>
20.	<p>Karmowska G., Stańczuk J.: Neural methods in the analysis of the financial condition of farms. Development Prospects of Rural Areas. Lagging Behind in the CEE Region: Conference Proceedings Gödöllő: Szent István</p>

University, 2011 S. 234-238 (ISBN 978-963-269-234-0)

Karmowska G., Stańczuk J.: Sieci neuronowe w analizie kondycji finansowej gospodarstw. Development Prospects of Rural Areas. Lagging Behind in the CEE Region: Conference Proceedings Gödöllő: Szent István University, 2011 S. 234-238 (ISBN 978-963-269-234-0)

streszczenie: Analiza finansowa gospodarstw rolnych, ale również wykorzystanie innych danych o gospodarstwie i jego stanie, zbieranych przez FADN, pozwala na opracowanie prognozy dotyczącej sytuacji finansowej obiektów. Zadanie to jest niezmiernie trudne, ze względu właśnie na ogrom danych, z których można korzystać. Sztuczne sieci neuronowe, które imitują pracę ich biologicznych odpowiedników, wykorzystywane są do rozwiązywania wielu praktycznych problemów, związanych z takimi zagadnieniami jak optymalizacja, rozpoznawanie wzorców, sterowanie czy klasyfikacja. Badania wielu Autorów dowodzą, że w przypadku klasyfikacji podmiotów gospodarczych sprawdzają się one lepiej, niż metody klasyczne, co poparte jest lepszą jakością klasyfikacji (przede wszystkim mniej więcej błędem klasyfikowania obiektów).

summary: The financial analysis of the farms, but also the use of other data about the farm and its state, gathered by FADN, allows for the elaboration of the prediction concerning the financial situation of the objects. This task is considerably difficult due to the huge number of data to be used. Artificial neural networks which imitate the activity of their biological origins are used in the solution of a number of practical problems related to such phenomena as the optimization, the pattern recognition, the steering and/or the classification. The research works of many authors prove that in the case of the classification of the economical subjects they are more apt than the classical methods, and that is supported by a better quality of classification (measured by a lesser error of the object classification, above all).

słowa kluczowe: sztuczne sieci neuronowe, analiza finansowa, gospodarstwa rolne

key words: artificial neural networks, financial analysis, farm

Karmowska G., Wasiak I.: Efektywne zarządzanie i racjonalność podejmowania decyzji strategicznych w systemach opartych na controllingu. Polityka ekonomiczna red. nauk. Jerzy Sokolowski, Michał Sosnowski Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2011 S. 762-773 (ISBN 978-83-7695-180-5)

Karmowska G., Wasiak I.: Efficient management and strategic decision-making rationality systems based on controlling. Polityka ekonomiczna red. nauk. Jerzy Sokolowski, Michał Sosnowski Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2011 S. 762-773 (ISBN 978-83-7695-180-5)

streszczenie: Kondycja finansowa, jako źródło informacji na temat obecnej i przyszłej sytuacji ekonomicznej firmy wymaga okresowej analizy wyników i kontroli działania. Od wielu lat sposób kontroli i zarządzania jest przedmiotem badań naukowych. Zdefiniowanie celów, wybór właściwego sposobu zarządzania, odpowiedni nadzór w przedsiębiorstwie wraz z rozwojem gospodarki światowej stwarza coraz większe problemy zarządcze. W opracowaniu przedstawiono wady i zalety systemu zarządzania klasycznego oraz zarządzania opartego na controllingu. Wykazano, że zarządzanie oparte na controllingu to skuteczne, wymagające profesjonalizmu, wiarygodne źródło informacji. Przedstawiono również zagrożenia wynikające z nieumiejętnego wykorzystania controllingu, co często przesądza o egzystencji, przyszłości i rozwoju przedsiębiorstwa.

summary: Financial condition, as a source of information on companies present and future economical situation requires periodical outcome analysis and activity control. Mode of control and management has been studied for many years. Target defining, choosing proper control mode, adequate supervision with the development of world economy creates more management problems. Study represents upsides and downsides of classic and controlling management systems. It has been shown that Controlling based management is efficient, high demanding, reliable date source. It also shows dangers flowing from in proper use of Controlling, which often prejudices companies existence, future and development.

słowa kluczowe: rozwój, strategia, instrumenty zarządzania, controlling

key words: development, management instruments, controlling

Rok 2010

Karmowska G.: Efektywność czynników produkcji w rodzinnych gospodarstwach rolnych. Przedsiębiorczość i Zarządzanie Tom XI, z. 10 (2010), s. 71-84 Tytuł zesz.: Efektywność wymiary, uwarunkowania, wyzwania (ISSN 1733-2486)

Karmowska G.: The production efficiency factors in family households. Przedsiębiorczość i Zarządzanie Tom XI, z. 10 (2010), s. 71-84 Tytuł zesz.: Efektywność wymiary, uwarunkowania, wyzwania (ISSN 1733-2486)

streszczenie: Ekonomiczny kryterium efektywności, przy analizie gospodarstwa rolnego, powinien być jeden z mierników nadwyżki. Obiektem badań są gospodarstwa rolne województwa zachodniopomorskiego w latach 2004-2007. W opracowaniu dokonano analizy efektywności w oparciu o podstawowe relacje efektów do nakładów dla ośmiu typów gospodarstw. Oceniono produktywność ziemi, efektywność pracy. Poza tym dla oceny doboru czynników produkcji wykorzystano funkcje produkcji i funkcje kosztów. Zaproponowano dla budowy wskaźników efektywności, zależności funkcyjne.

summary: During households analysis, for the economical productivity requirement, one should choose one of the surplus measures. Productivity analysis were based on the basic relations between effect and input for eight types of households. Besides that, for efficiency measure, function dependence of production and costs functions were used.

słowa kluczowe: ekonomiczne kryteria efektywności, gospodarstwa rolne, funkcje produkcji, funkcje kosztów

key words: households analysis, function of production, costs functions

Karmowska G.: Rozwój gospodarstw rolnych regionu północnego. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu T. 12, z. 3 (2010), s. 178-186 (ISSN 1508-3535)

	<p>Karmowska G.: Development of farms located in the North Region. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu T. 12, z. 3 (2010), s. 178-186 (ISSN 1508-3535)</p> <p>streszczenie: Celem opracowania jest próba odpowiedzi na pytanie, czy w ramach obszarów o podobnych uwarunkowaniach czy w ramach obszarów o podobnych uwarunkowaniach występuje istotne zróżnicowanie w rozwoju gospodarstw. Najwięcej gmin, w obu województwach, ma obszary wiejskie powyżej 200 km2. Udział powierzchni gospodarstw rolnych, w strukturze powierzchni całkowitej, w obu województwach jest na tym samym poziomie (ok.4,5%). Badano gospodarstwa w podziale na pięć podstawowych typów działalności rolniczej. Dokonano analizy zróżnicowania podstawowych czynników produkcji, a także efektów działalności gospodarstw. Jako podstawową miarę efektywności przyjęto SGM. W obu województwach największą efektywność osiągnęły gospodarstwa typu 4 hodujące zwierzęta, a najmniej dochodową działalnością okazała się hodowla krów mlecznych.</p> <p>summary: The aim of this paper is an attempt to answer the question whether the areas with similar considerations have significant differences in the development of farms. Most municipalities in two provinces, rural areas have more than 200 km2. Share of farms in the structure of the total surface area, in both provinces is at the same level of about 4.5%. Was studied by holding five basic types of agricultural activity. The analysis of diversification of the basic factors of production and the effects of farm activities. As far as the effectiveness of basic assumed SGM. In both provinces the highest efficiency achieved farms type 4. rearing animals, and the least profitable activity proved to be breeding dairy cows.</p> <p>słowa kluczowe: gospodarstwo rolne, dopłaty, czynniki produkcji, SGM</p> <p>key words: holding, subsidies, factors of production, SGM</p>
24.	<p>Karmowska G., Siemaszko Z.: Funkcjonowanie i sytuacja finansowa Gminnego Zakładu Komunalnego. Folia Pomeranae Universitatis Technologiae Stetinensis. Oeconomica 282, 60 (2010), s. 45-54 (ISSN 2081-0644)</p> <p>Karmowska G., Siemaszko Z.: Functioning and the financial position of the parish communal enterprise. Folia Pomeranae Universitatis Technologiae Stetinensis. Oeconomica 282, 60 (2010), s. 45-54 (ISSN 2081-0644)</p> <p>streszczenie: Obiektem badań jest Gminny Zakład Komunalny. W opracowaniu dokonano analizy i oceny zasobów trwałych i obrotowych, funduszy własnych i obcych oraz wyniku finansowego gminnego zakładu komunalnego z wykorzystaniem wybranych wskaźników. Analiza funkcjonowania zakładu pozwala odpowiedzieć na pytanie jak zakład budżetowy zarządza finansami w warunkach gospodarki rynkowej. W majątku ogółem wyraźnie dominują aktywa trwałe. W wyniku analizy przyczynowej stwierdzono, że największy wpływ na wynik finansowy miała deficytowość sprzedaży oraz obrotowość majątku.</p> <p>summary: Parish communal enterprise is the object of research. In the paper there were made analyses and evaluation of fixed and current assets, and financial result of parish communal enterprise with use of chosen indicators. The analyses let to answer the question how budget unit manages financial means in conditions of market economy. In total property capital assets dominate clearly. As result of causal analyses it is declared that deficit of sale and current assets had the most important influence on financial result.</p> <p>słowa kluczowe: zakład komunalny, analiza finansowa, analiza przyczynowa</p> <p>key words: communal enterprise, financial analysis, causal analysis</p>
25.	<p>Karmowska G.: Analiza porównawcza rozwoju województw regionu pomorskiego. Ekonomia red. nauk. Jerzy Sokolowski, Michał Sosnowski, Arkadiusz Żabiński Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2010 S. 355-366 (ISBN 978-83-7695-097-6)</p> <p>Karmowska G.: Comparison analysis of Pomerania region development. Ekonomia red. nauk. Jerzy Sokolowski, Michał Sosnowski, Arkadiusz Żabiński Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego, 2010 S. 355-366 (ISBN 978-83-7695-097-6)</p> <p>streszczenie: Celem niniejszego opracowania jest wykazanie, że województwa o podobnym położeniu geograficznym i uwarunkowaniach gospodarczych, różnią się między sobą dynamiką rozwoju gospodarczego. Obiektami badań są województwa Polski północnej: zachodniopomorskie i pomorskie. Dokonano analizy porównawczej obu województw. Porównano wybrane mierniki rozwoju oraz zbadano ich dynamikę. Z porównań mierników produkcji materialnej wynika, że woj. pomorskie przewyższa potencjałem produkcyjnym woj. zachodniopomorskie. Funkcje trendu, wskazują na wyższą dynamikę wzrostu w woj. pomorskim wartości PKB, nakładów inwestycyjnych, wartości dodanej brutto i produkcji sprzedanej przemysłu. Porównując poziom rozwoju obu województw, z wykorzystaniem metody Perkala, stwierdzono, że oba województwa należą do regionów średnio rozwiniętych</p> <p>summary: Case study show, that regions with similiar geo-economical conditions have different development dynamics. Research objects are northern Poland regions: West Pomerania and Pomerania. Researched through comparison analysis. Specific development measures were compared and their dynamics were checked. Material production measures comparison shows that Pomerania region has higher production potential than West Pomerania. Trend functions shows Pomerania's higher growth dynamics in PKB worth, investition costs, added value gross and industrial production sold. Comparing development levels of each region, with the use of Perkala method, shows that both regions belongs to mid-developed regions</p> <p>słowa kluczowe: rozwój regionalny, mierniki rozwoju gospodarczego, funkcje trendu</p> <p>key words: region development, measures of the economic development, function the trend</p>
26.	<p>Karmowska G.: Financial assessment of agricultural holdings in Poland. Vestnik Belorusskoj Gosudarstvennoj Sel'skokhozjâstvennoj Akademii = Bulletin of the Belarusian State Agricultural Academy 2010, No 1, pp. 47-56 (ISSN 2076-5215)</p> <p>Karmowska G.: Ocena finansowa gospodarstw rolnych w Polsce. Vestnik Belorusskoj Gosudarstvennoj</p>

streszczenie: Analiza finansowa umożliwia ocenę efektywności działalności firmy oraz jej sytuacji majątkowej i finansowej. Obiektem badań są gospodarstwa rolne, które prowadzą rachunkowość rolną i charakteryzują się, co najmniej, minimalną wielkością ekonomiczną (2 ESU) w latach 2004-2006. Badaniem objęto województwa należące do regionu Pomorze i Mazury. Najliczniejszą grupą gospodarstw są gospodarstwa typu mieszanego osiągające wielkości ekonomiczne z przedziału (8;16) i (16;40) ESU. Dla wybranego obiektu badań dokonano analizy z wykorzystaniem wybranych wskaźników finansowych: zmiana wartości kapitału własnego, średnia wartość kapitału pracującego w gospodarstwie rolnym, inwestycje brutto i netto, Cash flow I i II. Najwyższe wskaźniki efektywności: nakład pracy ogółem [zł/1h] oraz powierzchni UR [zł/1ha] w roku 2006 roku uzyskało województwo lubuskie. Również najwyższe wskaźniki finansowe ma województwo lubuskie, z wyjątkiem inwestycji brutto i netto, w których przeważa woj. pomorskie.

summary: The financial analysis enables the assessment of the efficiency of a firm and also its proprietary and financial situation. The investigation object are the agricultural holdings keeping records of farming accountancy and characterized by at least the minimum economic size (2 ESU) in the years 2004-2006. The study comprised the provinces in Pomerania & Masuria region. The most numerous group of agricultural holdings represents the mixed type, achieving economic sizes within the interval (8;16) and (16;40) ESU. The selected investigation object was analyzed by means of the selected financial ratios: a change in the worth of the equity, an average worth of the working capital, the gross and the net investments, the cash flow I and II. The highest efficiency ratios, ie. total labor input (PLN/1h) and the arable crops area (PLN/1 ha) in 2006 were achieved by Lubuskie Province. Also the highest financial ratios were achieved by Lubuskie Province, except for the gross and the net investments, in which the province of Pomerania prevailed.

słowa kluczowe: ocena finansowa, cash flow, rentowność

key words: financial assessment, cash flow, profitability

Rok 2009

Karmowska G.: Stan i rozwój gospodarstw rolnych województwa zachodniopomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Analiza porównawcza. Współczesne problemy rozwoju wsi i rolnictwa w Europie środkowo-wschodniej. Contemporary problems of rural areas and agriculture development in Mid-Eastern Europe. red nauk.: Wiesław Musiał, Ewa Tyran Warszawa: Wydawnictwo Wieś Jutra, 2009 S. 106-111 (ISBN 83-89503-70-0)

Karmowska G.: State and development of holdings in West Pomerania and Warmia Masuria province. Comparative analysis. Współczesne problemy rozwoju wsi i rolnictwa w Europie środkowo-wschodniej. Contemporary problems of rural areas and agriculture development in Mid-Eastern Europe. red nauk.: Wiesław Musiał, Ewa Tyran Warszawa: Wydawnictwo Wieś Jutra, 2009 S. 106-111 (ISBN 83-89503-70-0)

streszczenie: celem opracowania jest analiza porównawcza gospodarstwa rolnych dwóch województw północnych. Do analizy przyjęto województwo warmińsko-mazurskie i zachodniopomorskie. Okres badań obejmuje lata 2004-2006. W celu weryfikacji postawionych hipotez zastosowano parametryczne testy istotności dla dwóch średnich oraz test dla dwóch wariancji. Porównywane województwa miały, w badanym okresie, różne przeciętne wartości wielkości ekonomicznej, produkcji ogółem, produkcji roślinnej, kosztów ogółem oraz Cash Flow I. Porównywalne wartości przeciętne miała produkcja zwierzęca, inwestycje, wartość dodana oraz dochód z gospodarstwa

summary: The target is to conduct a comparative analysis of holdings in two northern province. For analysis we have chosen Warmia Masuria and West Pomerania. Research period includes 2004 – 2006 years. To verify hypothesis we have used parametric import tests for two mediums and test for two variances. Compared province had, in research period, different average values of economical scale, over-all production, vegetable production, over-all costs and Cash Flow I. Comparable average values were for animal production, investments, added value and holdings income. The target is to conduct a comparative analysis of holdings in two northern province. For analysis we have chosen Warmia Masuria and West Pomerania. Research period includes 2004 – 2006 years. To verify hypothesis we have used parametric import tests for two mediums and test for two variances. Compared province had, in research period, different average values of economical scale, over-all production, vegetable production, over-all costs and Cash Flow I. Comparable average values were for animal production, investments, added value and holdings income.

słowa kluczowe: analiza porównawcza, gospodarstwa rolne

key words: comparative analysis, holding

Karmowska G., Malecka A.: Ocena kondycji finansowej przedsiębiorstwa PGE. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej [Dokument elektroniczny] Nr 76 (2009), s. 109-120 (ISBN 978-83-7583-137-5)

Karmowska G., Malecka A.: Evaluation of PGE Company's financial condition. Zeszyty Naukowe SGGW w Warszawie. Ekonomika i Organizacja Gospodarki Żywnościowej [Dokument elektroniczny] Nr 76 (2009), s. 109-120 (ISBN 978-83-7583-137-5)

streszczenie: Ocena efektywności ekonomicznej powinna służyć zarządzaniu, zarówno bieżącemu, jak i strategicznemu. W dzisiejszych czasach coraz więcej miejsca poświęca się metodom służącym wykrywaniu i ocenie zagrożeń dla kontynuacji działalności przedsiębiorstwa. Uzupełnieniem tradycyjnej analizy wskaźnikowej jest wykorzystanie funkcji dyskryminacyjnych dla oceny zagrożenia przedsiębiorstwa bankructwem. Obiektem badań było przedsiębiorstwo PGE (zajmującego się wytwarzaniem, dystrybucją i obrotom energią elektryczną oraz cieplną). Celem – ocena jego kondycji finansowej, przy wykorzystaniu wybranych metod analizy ekonomicznej. Do analizy wykorzystano 4 modele: A. Hołdy,

27.

28.

	<p>E. Mączyńskiej, J. Gajki i D. Stosa, oraz poznański. Na ich podstawie można stwierdzić, iż jednostka ta nie należy raczej do grona podmiotów bezpośrednio zagrożonych upadłością. Jednak poszczególne wskaźniki (pływności szybkiej, natychmiastowej i bieżącej, rentowności kapitału własnego, aktywów, sprzedaży oraz mnożnika kapitałowego i wskaźnika obrotu aktywów) wskazują, iż kondycja finansowa tej Spółki powinna być monitorowana, gdyż występują tendencje malejące.</p>
	<p>summary: Economical estimation rating should aid administrating, current and strategic. At present time, more and more important are methods to detect and evaluate threats for company's continues activity. For addition to traditional factor analysis there is discrimination functions to value bankruptcy threats. PGE Company was used for research purposes (company activity: electric and heat energy generating, distribution and dealing). The goal – to estimate financial condition with the use of selected methods of economical analysis). Four models were used: A, Hoły, E. Mączyńskiej, J. Gajki and D. Stosa, and the Poznan-based. On their basis we can certify that the company doesn't belongs to the bankruptcy endangered entities. Despite that, specific factor (quick ratio, current ratio, return on equity, return on assets, return on sales, capital multiplier, total asset Turnovem) indicates that the company's financial condition should be monitored due to a descending tendencies.</p>
	<p>słowa kluczowe: efektywność ekonomiczna, analiza finansowa, kondycja finansowa key words: economical efficiency, financial analysis, financial condition</p>
29.	<p>Karmowska G.: Spółdzielcza Agrofirma jako model nowoczesnego przedsiębiorstwa rolnego. Roczniki Nauk Rolniczych. Seria G - Ekonomika Rolnictwa T. 96, z. 3 (2009), s. 311-319 (ISSN 0080-3715)</p> <p>Karmowska G.: Agrocompany as model of modern agricultural enterprise. Roczniki Nauk Rolniczych. Seria G - Ekonomika Rolnictwa T. 96, z. 3 (2009), s. 311-319 .- ISSN 0080-3715.</p> <p>streszczenie: W opracowaniu przedstawiono analizę spółdzielni, która prowadzi szeroko rozwiniętą działalność w zakresie produkcji rolnej, przetwórstwa rolno - spożywczego, handlu i usług gospodarczych. Strategia firmy, to produkcja „od pola do stołu”, tzn. jeden dział wytwarza dla drugiego. Podstawowe założenie w jej działalności: jak dać zatrudnienie wszystkim udziałowcom przez cały rok. Na przestrzeni badanych jedenastu lat działalności Agrofirmy wartości zmiennych oznaczających efekty ekonomiczne i finansowe rosły systematycznie. Osiągane efekty produkcyjne i finansowe, powiększały potencjał gospodarczy firmy. Jest to przykład firmy samodzielnej, demokratycznej, zapewniającej efekty finansowe.</p> <p>summary: Study describes an co-operative analysis, which keeps wide developed activity in agrarian production, food production, commerce and economic services. The strategy, is to produce “from the field to the table”, which means that one section produces for the other. Basic assumption in company’s activity: how to give employment to all members all year round. Over a span of eleven years of company activity the value of factors describing economical and financial effects systematically grew. Achieved financial and production effects are increasing company’s economical potential. It is an example of independent, democratic and financial effective company.</p> <p>słowa kluczowe: analiza ekonomiczna, spółdzielnia, dynamika key words: analysis, co-operative, dynamics</p>
30.	<p>Karmowska G., Owczarek A.: Gospodarstwo rolne - spółka pracownicza. Studium przypadku. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu T. 11, z. 1 (2009), s. 185-189</p> <p>Karmowska G., Owczarek A.: Holding – workers company. Case study. Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu T. 11, z. 1 (2009), s. 185-189</p> <p>streszczenie: Badane gospodarstwo powstało na bazie Zakładu Rolnego Państwowych Gospodarstw Rolnych. Formą prawną prowadzonej działalności jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Dokonano analizy Gospodarstwa z wykorzystaniem metod ekonometrycznych. Analizę dynamiki przeprowadzono na podstawie szeregow czasowych. Oszacowano funkcje produkcji także funkcje kosztów jednostkowych i kosztów całkowitych. Oszacowane funkcje produkcji rolniczej, jak i funkcja kosztów opierają się na danych ekonomiczno – rolniczych i obejmują one takie kategorie jak praca, nawozy sztuczne i organiczne oraz pasze. Funkcje produkcji roślinnej, zwierzęcej oraz całkowitej przyjęły postać potęgową. Funkcje kosztów przyjęły postać liniową.</p> <p>summary: Researched holding raised on a basis of National Agrarian Workhouse. Legal form of activity management is Private Limited Company. Analysis were made with use of econometrical methods. Dynamics analysis, were conducted on a timeline basis. Estimated the production function, unit cost function and overall cost function. Estimated agrarian production function and costs function are based on economical – agrarian data and includes categories like work, artificial and organic fertilizers and pasture. Production function for plants, animals and overall took raising form. Costs functions took the linear form.</p> <p>słowa kluczowe: funkcja produkcji, funkcja kosztów, trend key words: production function, costs function, trend</p>